

BUĞDAY

- Ülkemizin 35 milyon ton olan hububat üretiminin %56'sını buğday oluşturmaktadır.
- 2000 yılında Ülkemizin toplam tarım alanı 38.757 bin hektar, işlenen tarım alanı ise 37.817 bin hektar iken 2018 yılında tarım alanı 26.379 bin hektara, işlenen alan ise 23.200 bin hektara düşmüştür.
- Bu yıl üretimimizin %2,5 düşüşle 19 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir.
- Ülkemizde buğday tüketimi 19 milyon ton, kişi başı tüketim ise 180-190 kg arasında değişmektedir.
- Dünya buğday üretiminin bu yıl %5 artışla 763 milyon ton olacağı beklenmektedir. ABD ve Çin dışındaki tüm ülkelerde üretim artışı beklenmektedir.
- 2018 yılı buğday ithalatı 5.781 bin ton, 2019 yılının ilk 11 ayındaki ithalat ise 8.886 bin tondur (artış % 54).
- 2018 yılı buğdaya dayalı mamul madde ihracımız 5.326 bin ton olup (un 3.309 bin ton, makarna 1.207 bin ton, bisküvi 468 bin ton, bulgur 262 bin ton, irmik 80 bin ton) buğday karşılığı 7,4 milyon tondur.
- 2019 yılının ilk 11 ayında 2.985 bin ton un (geçen yıl 3.056 bin ton), 1.172 bin ton makarna (geçen yıl 1.094 bin ton) ve 313 bin ton bulgur ve irmik (geçen yıl 311 bin ton), 166 Ton bisküvi (geçen yıl 159 Ton) ihracatı gerçekleştirilmiştir. Toplam 4.636 Ton karşılığı 6,5 milyon Ton Buğday.
- 2018 yılı ekmeklik buğday ithalatı 5.376 bin ton, 2019 yılı 11 aylık ekmeklik buğday ithalatı ise (geçen yılki 4.920 bin tona karşılık) 7.717 bin tondur (artış %57).
- 2018 yılı makarnalık buğday ithalatı 405 bin ton, 2019 yılı 11 aylık makarnalık buğday ithalatı ise (geçen yılki 375 bin tona karşılık) 1.169 bin tondur (artış % 212).
- 2019 yılının ilk 11 ayındaki ekmeklik ve makarnalık buğday ithalatının tamamına yakını Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında gerçekleşmiş olup halen piyasada (ekmeklik + makarnalık) eski belge kalmadığı tahmin edilmektedir.
- TMO tarafından 01.05.2019 tarihinde Kırmızı/Beyaz Sert Ekmeklik Buğday alım fiyatı bir önceki yıla göre %29 artışla ton başına 1.350 TL olarak açıklanmıştır.
- TMO tarafından ekmeklik buğday satış fiyatı 02.01.2020'de kalitelere göre 1.425 – 1.525 TL/Ton arasında (500.000 Ton), makarnalık buğday fiyatı ise 1.745 – 1.825 TL/Ton arasında (50.000 Ton) açıklanmıştır.
- TMO tarafından 14.01.2020'de gerçekleştirilen 550.000 Ton Ekmeklik, 100.000 Ton'da Makarnalık buğday ithal ihalesinde oluşan fiyatlar Ekmeklik Buğday için 245 \$/Ton, Makarnalık Buğday için ise 319 \$/Ton'dur.
- İç piyasa ekmeklik buğday fiyatları 1.560 – 1.700 TL/Ton, makarnalık buğday fiyatları ise 1.900 – 2.100 TL/Ton arasındadır.
- Bu dönem itibarı ile Polatlı Ticaret Borsası kırmızı ekmeklik buğday fiyatı ton başına ortalama 1.650 -1.750 TL/Ton, Konya Ticaret Borsası 1.590 – 1.725 TL/Ton, Samsun ve Antalya limanlarında Rusya menşeli ithal buğday fiyatları ise ton başına 210 - 225 \$/Ton arasında değişmektedir. Makarnalık buğday fiyatı ise Kanada menşeli 310 – 320 \$/Tondur.

ARPA

- 2018 yılı itibarı ile 7,1 milyon ton olarak gerçekleşen arpa üretiminin 2019 yılında 7,6 milyon ton olması beklenmektedir.
- Ülkemizde hububat üretimi içerisinde arpa üretiminin payı %22'dir.
- Ülkemizin arpa tüketimi ortalama yıllık 7-8 milyon tondur.
- 2018 yılı arpa ithalat miktarı 656 bin ton olarak gerçekleşmiş olup, 2019 yılının ilk 11 ayında (geçen yılki 599 bin tona karşılık) 409 bin ton ithalat yapılmıştır. (%32 düşüş)
- İç piyasada ton başına 1.350-1.450 TL olarak değişen arpa fiyatları, Polatlı Ticaret Borsası'nda ortalama ton başına 1.350 – 1.400 TL/Ton, Konya Ticaret Borsası'nda ortalama ton başına 1.300 – 1.400 TL/Ton olarak gerçekleşmiştir.
- İthal Rusya menşeli arpa fiyatları ton başına 175-185 \$/Ton arasında değişmektedir.
- TMO tarafından 01.05.2019 tarihinde açıklanan arpa alım fiyatı bir önceki yıla göre %33 artışla ton başına 1.100 TL olarak belirlenmiştir.
- TMO tarafından arpa satış fiyatı 02.01.2020'de 1.275 TL/Ton (150.000 Ton) olarak açıklanmıştır.
- Dünya arpa üretiminin yeni sezonda bir önceki yıla göre %7 artışla 150 milyon ton olması beklenmektedir.

MISIR

- Ülkemizin mısır üretimi son 20 yılda %160 artmıştır.
- Hububat üretimimiz içerisinde mısırın payı %17'dir. Mısır hasatı Çukurova'da tamamlanmış olup Ülkemiz genelindeki oranı ise %90'tır.
- 2018 yılı mısır üretimi 6 milyon ton olup, 2019 yılında da 6 milyon ton civarında üretim olması beklenmektedir.
- 2019 yılı mısır tüketiminin 6,5-7 milyon ton civarında olması beklenmektedir.
- 2018 yılında 2.123 bin ton olan mısır ithalatı (geçen yıl 11 aylık ithalat 2.092 bin Ton), 2019 yılının ilk 11 ayında 3.284 bin ton olarak gerçekleşmiş olup (artış %57), bunun % 55'i Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamındadır.
- İç piyasada ortalama ton başına mısır fiyatı 1.150 – 1.250 TL/Ton arasındadır. Konya ve Polatlı Ticaret Borsalarında Aralık ayında mısır işlem görmemiştir. İthal mısır fiyatı ise ton başına Rusya'dan 170-175 \$/Ton arasında, Romanya'dan ise 180 - 190 \$/Ton arasında değişmektedir.
- Dünya üretiminin düşmesi ve devir stoklarındaki azalma nedeniyle mısır fiyatlarında artış beklenebilir.
- TMO tarafından mısır alım fiyatı 09.08.2019 tarihinde (bir önceki yıla göre %21 artışla) 1.150 TL/Ton olarak açıklanmıştır.
- TMO tarafından mısır satış fiyatı 02.11.2019 tarihinde Ocak 2020 için 1.250 TL/Ton (250.000 Ton) olarak açıklanmıştır.

BAKLİYAT

- Ülkemizde Güney Doğu Anadolu Bölgesinde iklimle bağlı rekolte kayıplarından dolayı kırmızı mercimek üretiminde ciddi oranda düşüş beklenmektedir.
- Kırmızı mercimek hasadı tamamlanmış olup piyasa fiyatları 4.250 – 4.750 TL/Ton arasında değişmektedir. Bu fiyat TMO'nun açıkladığı 2.500 TL'nin üzerinde olduğu için TMO'ya ürün arzı olmamaktadır. Kırmızı mercimek ihracat fiyatı 750 -770 \$/Ton arasındadır.
- Bu yılki üretim miktarlarının nohutta 650 bin Ton (geçen yıl 630 bin Ton), kırmızı mercimekte 310 bin Ton (geçen yıl 310 bin Ton), yeşil mercimekte 40 bin Ton (geçen yıl 43 bin Ton), kurufasulyede 225 bin Ton olması beklenmektedir.
- Yeşil mercimek fiyatları 2.900-3.200 TL/Ton arasındadır. TMO alım fiyatının 3.050 TL/Ton olmasına karşın TMO'ya az miktarda bir yönelme olmuştur.
- Nohutta piyasa fiyatları 2.850-3.200 TL/Ton arasındadır. TMO alım fiyatının 3.300 TL/Ton olması ürünün büyük bir çoğunlukla TMO'ya yönelmesine neden olmaktadır. Bu yıl TMO tarafından 150 bin Ton civarında nohut alınması beklenmektedir. İç piyasa fiyatları 4.700 – 5.00 TL/Ton aralıktadır. Nohut ihracat fiyatı ise 8 mm nohut için 560 - 640 \$/Ton civarındadır.
- Üreticiler kırmızı ve yeşil mercimekte piyasa fiyatlarının yüksek olması sebebi ile ürününü sanayici ve tüccara satmaktadır.
- Nohut ve yeşil mercimekte az da olsa hasadın devam ettiği İç Anadolu Bölgesinde kararma, renk değişikliği ve hastalıktan etkilenme gibi ciddi kalite problemleri görülmektedir.
- Son 5 yıllık ortalamaya göre bakliyat tüketimimiz nohutta 400-450 bin Ton, yeşil mercimekte 45 bin Ton, kırmızı mercimekte 350-400 bin Ton, kuru fasulyede ise 250-270 bin Ton seviyesinde gerçekleşmektedir.
- Ülkemiz nohutta net ihracatçı, mercimek ve kuru fasulyede ise hem ihracatçı hem de ithalatçı konumundadır.

ÇELTİK

- 1999-2019 yılları arasında ülkemizin çeltik üretimi %187 artış göstermiştir.
- Ülkemizin çeltik üretimi 2018 yılında 940 bin ton olup 2019 yılında 975 bin ton olması beklenmektedir.
- Ülkemizin pirinç tüketimi ise 2018 yılında 780 bin ton olarak gerçekleşmiştir.
- Ülkemiz genelinde çeltik hasatı tamamlanmıştır.
- 2018 yılında 277 bin ton olan pirinç ithalatı, 2019 yılının ilk 11 ayında (geçen yılki 265 bin tona karşılık) 229 bin ton olarak gerçekleşmiştir. (%15 düşüş)
- TMO tarafından 17.09.2019 tarihinde Osmancık çeşidi 80 randımanlı çeltik alım fiyatı (2018 yılındaki 2.600 TL'lik fiyata %17,3 artış yapılarak) 3.050 TL/Ton olarak belirlenmiştir.
- Dünya çeltik üretimi ABD Tarım Bakanlığı verilerine göre 896 milyon ton seviyesindedir.
- Çeltik satış fiyatları iç piyasada ton başına 3.300 - 3.600 TL/Ton, pirinç (Osmancık) fiyatı ise 5.900 – 6.100 TL/Ton arasında (kalitesine göre) değişmektedir.
- Dünyada, Asya ve Afrika'nın nüfusunun artması talep artışı yaratacağından, ilerleyen yıllarda çeltik üretiminin artacağı tahmin edilmektedir.

HAYVANCILIK

- Ülkemizde canlı hayvan sayıları 2014 yılından itibaren artış göstermektedir.
- Kırmızı et üretimi 2018 yılında 1.119 bin Ton olarak gerçekleşmiş olup hayvan sayısı büyük baş 17.2 milyon, küçükbaş 46.1 milyon addettir.
- 06 - 10 Ocak 2020 tarihleri arasında canlı dana Karkas iç piyasa fiyatları 31,59 TL/Kg, ABD dana karkas 24,91 TL/Kg, AB dana karkas 18,12 TL/Kg, Kuzu karkas ise 42,47 TL/Kg'dır.
- İstanbul kıyma fiyatı 39,15 TL/Kg (-%2,0), kuşbaşı fiyatı 45,43 TL/Kg (% 0,0), Ankara kıyma fiyatı 40,31 TL/Kg (% 7,2), kuşbaşı fiyatı 42,27 TL/Kg (% 6,8)'dir.
- Kümes hayvanı sayımız son yıllarda artış göstermektedir. 2018 yılında 359.2 milyon adet olan hayvan sayımıza karşın 2.157 bin ton tavuk eti üretimi ve 19.644 bin Ton yumurta üretimi gerçekleşmiştir.
- 2019 Eylül ayı sonu itibarı ile yem fiyatları;
 - Etlik piliç yemi 2.150 TL/Ton (Geçen yıla göre % 10)
 - Yumurta yemi 1.800 TL/Ton (Geçen yıla göre % 13)
 - Süt yemi 1.490 TL/Ton (Geçen yıla göre % 6)
 - Besi yemi 1.390 TL/Ton (Geçen yıla göre % 10)
 - Yem hammaddesi olarak yemlik buğday 1.400 - 1.450 TL/Ton, soya 2.250 – 2.400 TL/Ton, soya küspesi 2.250 – 2.300 TL/Ton, buğday kepeği 1.050 – 1.060 TL/Ton'dur.

EKONOMİK VERİLER

- TCMB gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini %12'ten %11,25'e düşürdü. (12.12.2019'da ise %14'ten %12'ye, 24.10.2019'da %16,50'den %14'e düşmüştü).
- TCMB, politika faizini piyasa beklentileri doğrultusunda 75 baz puan düşürerek %11,25 düzeyine indirdi. Böylece TCMB politika faizini toplamda 1.275 baz puan indirmiş oldu. Faiz %24 düzeyinden %11,25'e indi.
- Kasım 2019'da sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %5,1, bir önceki aya göre %0,7 arttı.
- Kasım 2019'da perakende satış hacmi bir önceki yılın aynı ayına göre %8,5 artış gösterdi. Perakende satış hacmindeki artışa; %13 artışla gıda dışı satışlar, % 8 artışla otomotiv yakıtı satışları ve %0,9 artışla gıda, içecek ve tütün satışları etkili oldu.
- 2019 yılı genelinde konut satışları bir önceki yıla göre %1,9 azaldı. Aralık 2019'da ise konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %47,7 artış gösterdi. Aynı dönemde ipotekli konut satışları %603,4 arttı.
- 2019 yılı genelinde otomotiv sektörü üretimi %6 geriledi. Otomotiv sektörü üretimi Aralık ayında ise bir önceki yılın aynı ayına göre %10 genişledi.
- Kasım 2019'da cari işlemler dengesi dış ticaret açığındaki genişlemeye paralel olarak 518 milyon \$ açık verdi. On iki aylık cari işlemler fazlası 2,7 milyar \$ oldu.
- ABD ve Çin arasında yapılacak olan ticaret anlaşmasının birinci aşaması imzalandı. ABD, Çin'e yönelik uygulanan ek gümrük vergilerinin ticaret anlaşmasının ikinci aşaması tamamlandığında kaldırılacağını ifade etti.
- ABD'de Aralık ayında Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) bir önceki aya göre %0,2 ile piyasa beklentilerinin altında artış gösterirken, Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) bir önceki ayagöre%0,1 arttı.
- ABD'de Aralık ayında perakende satışları bir önceki aya göre %0,3 artış ile beklentileri karşıladı.
- Euro Alanı'nda Kasım ayında sanayi üretimi bir önceki aya göre %0,2 arttı.
- İngiltere'nin Kasım ayında genişlemesi beklenen ülke ekonomisi %0,3 daraldı.
- İngiltere'de Kasım ayında imalat üretimi bir önceki aya göre %1,7 azalarak beklentilerin üzerinde daralma gösterdi.
- İngiltere'de Aralık ayında Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) artışı bir önceki yılın aynı ayına göre %1,3 ile beklentilerin altında gerçekleşti.
- İngiltere'de Aralık ayında perakende satışları artış beklentilerine karşın bir önceki aya göre %0,6 azaldı.
- Çin 2019 yılının son çeyreğinde beklentiler doğrultusunda % 6,0 büyüdü.
- Çin'de Aralık ayında sanayi üretimi %6,9 ile beklentilerin oldukça üzerinde artış kaydetti.
- Ülkemiz 190 ülkeye 1.780'den fazla tarımsal ürün ihracatı gerçekleştirmektedir.
- Ülkemiz fındık, kayısı, incir, kuru üzüm gibi ürünlerin ihracatında 1. Sıradadır.
- Ülkemiz Dünya un ihracatında 3,3 milyon ton ile 1.makarna ihracatında 1,2 milyon ton ile 2. Sıradadır.

POLATLI TİCARET BORSASI VERİLERİ (13.01.2020 - 20.01 2020)

- **Buğday** işlem hacmi miktarı 7.612.170 Kg, işlem hacmi tutarı 12.915.545,20 TL, işlem adedi 436, en düşük fiyat Kg başına 1,460 TL, en yüksek fiyat Kg başına 1,813 TL'dir.
- **Arpa** işlem hacmi miktarı 343.250 Kg, işlem hacmi tutarı 475.584,62 TL, işlem adedi 27, en düşük fiyat Kg başına 1.350 TL, en yüksek fiyat Kg başına 1,450 TL'dir.
- **Yulaf** işlem hacmi miktarı 162.340 Kg, işlem hacmi tutarı 296.609,32 TL, işlem adedi 6, en düşük fiyat Kg başına 1.820 TL, Kg başına en yüksek fiyat 1,848 TL'dir.

KAYNAK

:
TOBB Haftalık Ekonomi Bülteni
Polatlı Ticaret Borsası Verileri
İK Tarım Üssü Piyasa Analiz Bülteni